

STATUS KUO-SEKTOREN I VADSØ

Arbeidet med KUO-planen har vært en lang prosess med stor grad av medvirkning.

Problemstillingene i sektoren er mange og sammensatte, og det har tatt tid å komme fram til et felles virkelighetsbilde for hele sektoren. Gjennom innspillsmøter med de berørte partene, møter i styringsgruppen og referansegruppen er det imidlertid tre utfordringer som har gått igjen og som enhetene selv har pekt på som viktige å ta tak i:

- Ikke alle barna i Vadsø kommune opplever at de har et trygt læringsmiljø, og opplever mestring på skolen og i barnehagen.
- Kunnskapsgrunnlaget (kartlegginger, undersøkelser og prøver) viser at kommunen har forbedringspotensiale på flere nivåer i KUO-sektoren, og erkjenner at det er behov for kontinuerlig fokus på riktig kompetanse for å løse de ulike utfordringene.
- Hele sektoren har uavhengig av hverandre meldt at det er behov for bedre samhandling på tvers av enhetene og sektorene. Det kan se ut som det er behov for en mer helhetlig tilnærming til barnas oppvekst. Flere har gitt tilbakemelding om behov for flere og faste møteplasser der slikt blir diskutert.

Skole

Grunnskolen reguleres av opplæringsloven. I hht formålet med denne loven så skal opplæringen i samarbeid med hjemmet åpne dører mot verden og framtiden for elevene, og de skal utvikle kunnskap, ferdighet og holdninger for å kunne mestre livene sine, og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet.

Tilstanden i skolen baserer seg på elevundersøkelsen, lærerundersøkelsen, foreldreundersøkelsen, nasjonale prøver, eksamen og andre nasjonale obligatoriske kartlegginger.

Vadsø kommune deltar pt i to prosjekter i regi av Utdanningsdirektoratet; Læringsmiljøprosjektet hvor målet er å sikre gode og trygge barnehage- og skolemiljø uten mobbing og andre krenkelser, og Oppfølgingsordningen hvor et veilederkorps gir tilbud til skoleeiere som ønsker å forbedre skolen gjennom systemisk kvalitetsutviklingsarbeid.

Læringsmiljø, resultater og samarbeid

Kartleggingene og resultatene viser at Vadsøskolen fortsatt har utfordringer, både når det gjelder læringsmiljøet og resultater på nasjonale prøver, andre obligatoriske nasjonale kartlegginger og eksamen.

I elevundersøkelsen sier de fleste elevene i Vadsøskolen at de trives på skolen, og med lærerne sine. Elevene opplever at lærerne bryr seg, og tror at de kan gjøre det bra på skolen. Undersøkelsen viser imidlertid også at ikke alle barn har det like bra. Elever fra alle skolene i kommunen rapporterer om mobbing, både fra medelever og de voksne i skolen. Lærerne rapporterer det samme i lærerundersøkelsen. Foreldreundersøkelsen er ikke benyttet pga for lav svarprosent. Det kan være

grunn til å undersøke hvorfor, særlig med tanke på at FAUs tilbakemeldinger er at foreldrene ønsker et tettere skole-hjem samarbeid.

Resultatene på de nasjonale prøvene på 5.trinn og 8.trinn har ikke en ønsket utvikling. Vadsø kommune har for flere år siden identifisert matematikkfaget som det faget elevene sliter mest med. Kompetanseheving og videreutdanning av lærere i matematikk er godt i gang i Vadsø, både på barneskolen og ungdomskolen. Resultatene på 8.trinn viser at de faglige utfordringene på mellomtrinnet er store. Det kan synes som om det er behov for et tettere samarbeid mellom barne- og ungdomstrinnet.

Eksamensresultatene på 10.trinn ligger over nasjonalt snitt i norsk hovedmål og engelsk. Vi ser også en liten framgang i matematikk, men med resultat under nasjonalt nivå.

Videre viser andre kartleggingsprøver (i lesing, regning, engelsk og digital kompetanse) at mange elever på barnetrinnet trenger særskilt oppfølging.

Andelen elever som får spesialundervisning har gått mye ned siden 2013. Spesialundervisning er en rett eleven har, hvis eleven ikke får tilfredsstillende utbytte av opplæringen, til tross for tilpasset opplæring. Vi ser likevel at mange elever får spesialundervisning jo høyere opp på trinnene de kommer. Dette er bekymringsfullt.

Kompetanse

Andelen ufaglærte lærere i Vadsø kommune er lav (ca 4 %), men mange av lærerne i kommunen oppfyller ikke kompetansekravene for undervisning i basisfagene norsk, matematikk, engelsk, tegnspråk og samisk. Kommunen har siden 2012 videreutdannet ca 40 lærere. Dette er høyt både i Finnmarksammenheng og nasjonal sammenheng. Gjennom ståstedsanalysen (Udir, 2017) kommer det i tillegg fram at det er behov for bedre kompetanse innenfor IKT.

Skolene meldte selv i forbindelse med innspillsmøter til KUO-planen at skolens oppdrag blir stadig vanskeligere å utføre alene, og at skolen har behov for hjelp fra andre yrkesgrupper.

Barnehage

Barnehagene reguleres av Lov om barnehager og i hht formålsparagrafen i denne loven skal barnehagen i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

Trivsel og kompetanse

Foreldreundersøkelsen for barnehagene fra 2016 og kommunebarometeret viser at det er stor foreldretilfredshet med barnehagene i Vadsø kommune. Det har de siste årene vært fokus på å bygge et godt psykososialt miljø, blant annet gjennom programmet «Mitt valg» (Lions). I tillegg har man hatt en satsing; «Tett på realfag», i barnehagene i kommunen. Flere av de pedagogiske lederne tar utdanning i realfag som et ledd i denne satsingen. Kommunen har et mål om at det i 2020 ikke skal være ufaglærte ansatte og utdanner pt 10 fagarbeidere i barnehagene.

Barnehagene ga selv tilbakemelding i forbindelse med innspillsmøter for KUO-planen at det er behov for enda bedre samhandling ved overgangen fra barnehage til skole, tverrfaglig samarbeid og et felles system for tidlig intervensjon. Styrerne i barnehagene i Vadsø gjør i dag typiske dirfts-/eieroppgaver som f eks opptak og kompetanseplaner. De har vært tydelige på at det er behov for en barnehagefaglig ansatt på administrativt nivå i kommunen til å gjøre disse oppgavene.

Kulturskole

I opplæringsloven står det at alle kommuner skal ha et kulturskoletilbud til barn og unge. Ved kulturskolen i Vadsø er det pt tilbud til elever fra 3.klasse og oppover om 13 instrumenter, vokal og visuelle kunstfag.

Kulturskolen har ca 150 elever og samarbeider med skolene, kor, korps og enkelte enheter innenfor helsesektoren. Kulturskolen meldte selv i innspillsmøte til planen at kommunen kan bli flinkere til å utnytte deres kompetanse både i skole og barnehage, og at de ønsker et tettere samarbeid med disse. Det ble også meldt inn som en utfordring at det er for lav andel barn med miniritetsbakgrunn i kulturskolen og at det er behov for å se på årsakene til dette.

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

Opplæringslovens §5-6 pålegger hver kommune/fylkeskommune å ha en PP-tjeneste. Den sier også at PP-tjenesten skal hjelpe skolen og barnehagen med å legge bedre til rette for elever med særlige behov, samt sørge for å utarbeide sakkyndig vurdering der loven krever det. Barnehagelovens §19 sier i tillegg at barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp. På denne måten har PP-tjenesten også et ansvar for førskolebarn.

Kompetanse

PPT i Vadsø kommune skal veilede og utrede innenfor et vidt spekter av spesialpedagogiske behov. Fagmiljøet er lite i forhold til det store kompetansebehovet. Sentrale føringer og forskning viser at PP-tjenesten bør i større grad jobbe mer systemrettet, kontra individrettet, for å unngå stadig økning i andelen spesialpedagogiske tiltak. Det er ressurskrevende å følge opp begge deler i en overgangsfase.

PP-tjenesten i Vadsø har i dag 8 stillinger. To av stillingene er støttepedagoger i barnehagene. Kompetansen hos medarbeiderne i PP-tjenesten er høy innenfor spesialpedagogikk, veiledning og utredning. PP-tjenesten samarbeider med mange instanser internt og eksternt

PP-tjenesten melder om en stor mengde saker knyttet til adferdsproblematikk, der konsekvensene blir store om ikke riktige tiltak blir satt inn tidlig nok. De melder om behov for flere yrkesgrupper (vernepleiere og barnevernspedagoger) i skolen. Det kan synes som det er et stort behov for å øke

kompetansen på adferdsregulering i skole og barnehage. Det er i tillegg et ønske fra PP-tjenesten å kunne arbeide mer systemrettet for i større grad å forebygge.